

भारतीय पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक ०६.०५.२०२० ते १०.०५.२०२०)

अंक ३५@२०२०							दिनांक ०५.०५.२०२०							कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२८/०४/२०२० ते ०४/०५/२०२० पर्यंत)							हवामान घटक							पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता ०६/०५/२०२० ते १०/०५/२०२० पर्यंत)				
२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	०४/०५	दिनांक							०६/०५	०७/०५	०८/०५	०९/०५	१०/०५
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)							०	३	४	०	४
३८.०	३८.०	३६.५	३७.०	३७.०	३९.०	३७.०	कमाल तापमान (अं. से)							३८	३९	३८	३९	३९
२७.०	२५.०	२२.०	२४.०	२६.०	२७.०	२७.०	किमान तापमान (अं. से)							२६	२६	२७	२६	२७
निरक्ष	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरक्ष	निरक्ष	ढगाळ	सकाळ		मेघाच्छादन (ऑक्ट.)					२	२	४	१	१
निरक्ष	ढगाळ	निरक्ष	निरक्ष	निरक्ष	निरक्ष	निरक्ष	दुपार											
८४	८७	८५	७७	८५	७८	८८	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)							९१	९३	८७	९०	८६
४५	५२	४३	४८	४८	५३	४८	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)							३०	३८	४३	३५	३५
२.३	२.४	२.६	१.८	२.१	२.०	२.०	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)							००५	००५	००६	००५	००७
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ		वा-याची दिशा					नैऋत्य कडे	नैऋत्य कडे	नैऋत्य कडे	दक्षिणे कडे	पश्चिमेकडे
उत्तरोत्तर ईशान्य	उत्तरोत्तर ईशान्य	उत्तर	पश्चिमोत्तर /नैऋत्य	पश्चिमोत्तर /नैऋत्य	पूर्वोत्तर/ आग्नेय	पश्चिमोत्तर /नैऋत्य	दुपार											

मागील वर्षातील (२०१९) पर्जन्य (मि. मी)	१/०१/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)	१/०६/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)	मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि. मी)
४५९१.०	०.०	०.०	०.०

पुढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये येत्या पाच दिवसांमध्ये तापमान वाढ संभवत आहे त्याचबरोबर दिनांक ७, ८ व १० मे, २०२० रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असून हवामान दमट व अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्या कडून वर्तविण्यात आला आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
आंबा	फळविकास ते काढणी	जिल्ह्यामध्ये आंबा पीकामध्ये काही ठिकाणी अंड्याच्या आकाराची फळे व मोठ्या आकाराची काढणीची फळे अशी अवस्था आहे. तयार फळे सकाळी दहाच्या अगोदर व दुपारी चारच्या नंतर नूतन झेल्याच्या सहाय्याने ८० ते ८५ टक्के (चौदा आणे) पक्वतेला काढावीत. काढलेली फळे साका टाळण्यासाठी व उष्णतेपासून बचाव करण्यासाठी सावलीत ठेवावीत. शिफारसीनुसार बुरशीनाशकाची व ईथीलीनची प्रक्रिया देवून पिकवावीत. शक्यतो आंब्याची वाहतूक रात्रीच्यावेळी करावी. आंबा फळे काढणीच्या किमान ८ दिवस अगोदर झाडावर कोणतेही औषध फवारू नये. गेल्या आठवड्यात पाऊस झाला असल्याने वातावरणात दमटपणा आला असून आंबा बागांवर फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे तरी नियंत्रणासाठी विद्यपीठाने विकसित केलेले मिथिल यूनियनॉल्युक्त रक्षक सापळे प्रति हेक्टरी चार या प्रमाणात आंबा बागेत लावावेत. आंबा पिकावर करपा व भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असून प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी थायोफिनेट मिथिल व कार्बेन्डाझीम १% १ ग्रम प्रति १ लिटर पाण्यातून फवारावे. नवीन आंबा लागवडीमध्ये रोपांचे ऋणतेपासून संरक्षण करण्यासाठी शेडनेटचे आच्छादन करावे. तसेच रोपांना पाणी देउन अंब्यांमध्ये पालापाचोळा, भाताचे तुस किंवा गवत यांचे आच्छादन करावे.
काजू	काढणी	काजूमध्ये काढणीयोग्य बी तयार झालेली आहे. तयार झालेल्या बीयांची काढणी करून ती ऊन्हामध्ये योग्यप्रकारे वाळवावी. काजूच्या झाडाला रोठा किड लागली असल्यास पाने पिवळी पडतात व खोडामधून छिद्राद्वारे भुसा बाहेर पडलेला दिसतो. काजूवर खोडिकडा (रोठा) या किडचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशिया सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मि. लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. किंवा ५% प्रवाही फिप्रोनील २ मि. लि. प्रति १ लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. (एका झाडासाठी ५ लिटर पाणी या प्रमाणात वापरावे)
भात (रब्बी)	पक्वता ते काढणी	काही ठिकाणी भात पीक हे दाना भरण्याच्या अवस्थेत आहे. भात पिकाला नियमितपणे ४ ते ५ दिवसांच्या अंतराने पाणी घावे भाताच्या काही जातींमध्ये भात पीक कापणीच्या अवस्थेत आहे. कापणीपूर्वी ८ ते १० दिवस अगोदर शेतातील पाणी काढून द्यावे. तयार झालेल्या वायंगणी भाताची कापणी विद्यापीठाने प्रसारित केलेल्या वैभव विब्याच्या सहाय्याने जमिनीलगत करावी. भात पिकाची कापणी शक्यतो पुढे ढकलावी व करावयाचीच असल्यास पावसाचा अंदाज पाहून करावी त्याचबरोबर कापलेले पीक झाकून ठेवावे. तापमानाबरोबर बाष्पीभवनामध्ये वाढ होत असल्याने भुईमुग पिकाला पेरणीनंतर १० ते १२ दिवसांच्या अंतराने पाणी घावे. त्याचप्रमाणे काही ठिकाणी भुईमुग पीक पक्व होण्याच्या अवस्थेत आहे. काढणीसाठी तयार झालेल्या भुईमुगाची पाने पिवळी होऊन गळू लागल्यास तसेच शेंगेच्या आतील साल काळसर व शेंगदाण्यास योग्य रंग आला असल्यास काढणी करावी. काढणी केलेल्या शेंगा ऊन्हामध्ये ४ ते ५ दिवस वाळवून नंतर साठवणूक करावी.
सूर्यफूल	काढणी	काही ठिकाणी सूर्यफूल पीक तयार झालेले आहे. वाळलेली फुले विब्याने कापून ऊन्हात वाळवावी आणि शक्य असल्यास मशीनच्या सहाय्याने अथवा काठीने दांडकून दाणे वेगळे करावेत. उफणणी करून दाणे स्वच्छ करावेत आणि ऊन्हात वाळवून साठवून ठेवावेत.
अननस	फळविकास ते काढणी	सध्या अननस फळधारणेच्या अवस्थेत आहे. अननस लागवड केलेल्या चरातील जमिनीवर गवताचे आच्छादन द्यावे यामुळे तणांची वाढ कमी होते व ओलावाही टिकून राहतो. अननसाची फळे पूर्ण तयार झाल्यावर फळाच्या खालचे एक व दोन ओळीतील डोळे पिवळे झाल्यावर फळे दांड्यासह कापून काढावीत.
फळप्रक्रिया	आंबा, कोकम, फणस, करवंद, जांभूळ इ. फळांच्या उपलब्धतेनुसार प्रक्रियायुक्त पदार्थ तयार करावेत	
माती परिक्षण		पिकांच्या काढणीनंतर पिकांची धसकटे, पालापाचोळा, गवत ईत्यादी शेतामध्ये जाळू नयेत, जाळले असता जमिनीतील पिकांच्या पोषण द्रव्यांचा ह्रास होतो व जमिनीची सुपीकता कमी होते. जमिनीतील नत्र, स्फुरद व पालाशाचे प्रमाण तपासण्यासाठी खरीप पीकाची काढणी केल्यानंतर लगेचच मातीचा नमुना घ्यावा व तपासणीसाठी जवळच्या माती परीक्षण प्रयोगशाळेकडे पाठवावा. मातीचा नमुना कसा घ्यावा याबाबत अधिक माहितीसाठी मूंद शास्त्र, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ला यांचेकडे संपर्क साधावा. (दूरध्वनी क्र. ०२३६६-२६२२३४)

सदर कृषि सल्ला पत्रका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ला व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिकाृत उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग	डा. प्रादप चं. हळदवणेकर नोडल ऑफिसर (ग्रामीण कृषि मौसम सेवा) उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे १/०२३६२-२४४२३१५	डा. युशवंत चं. मुळाळ तांत्रिक अधिकारी दक्षिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे १/०२३६२-२४४२३१५
---	---	---